

EURÓPSKA ÚNIA

Výbor regiónov

RESOL-V-012

106. plenárne zasadnutie 2. a 3. apríla 2014

UZNESENIE

Výboru regiónov

„CHARTA VIACÚROVNŇOVÉHO RIADENIA V EURÓPE“

VÝBOR REGIÓNOV

- so zreteľom na svoje Vyhlásenie o poslaní¹ a v ňom obsiahnutý záväzok podporovať viacúrovňové riadenie v Európskej únii a za jej hranicami;
- so zreteľom na svoju Bielu knihu o viacúrovňovom riadení², v ktorej sa navrhuje vypracovanie charty viacúrovňového riadenia s cieľom začleniť do základných hodnôt Európskej únie spoločné a jednotné chápanie európskeho riadenia;
- so zreteľom na to, že hlavy štátov a predsedovia vlád Európskej únie v Berlínskom vyhlásení³ uznali dosah viacúrovňového riadenia v procese európskej integrácie;
- keďže viacúrovňové riadenie je zakotvené ako zásada, ktorou sa riadi vykonávanie politiky súdržnosti v súvislosti s novými spoločnými ustanoveniami týkajúcimi sa štrukturálnych fondov⁴;
- inšpirujúc sa Európskou chartou miestnych a regionálnych samospráv Rady Európy⁵ a so zreteľom na to, že Kongres miestnych a regionálnych samospráv tento proces podporuje, najmä s cieľom preniesť túto chartu do právneho poriadku Rady Európy;
- keďže táto charta, ktorá je právne nezáväzná, bude jej signatárov viesť k tomu, aby objasnili a podporili koncepciu viacúrovňového riadenia;
- so zreteľom na to, že táto charta môže prispieť ku konsolidácii verejných rozpočtov a preto z nej nesmú vyplývať žiadne nové administratívne bariéry a finančná záťaž;
- považujúc za nevyhnutnú mobilizáciu všetkých úrovní riadenia v záujme posilnenia demokratickej zodpovednosti v Európe a zabezpečenia efektívnosti, súladu a komplementarity ich činností;

---

1 Biela kniha Výboru regiónov o viacúrovňovom riadení (CdR 56/2009 fin) a stanovisko Výboru regiónov „Budovanie európskej kultúry viacúrovňového riadenia: sledovanie uplatňovania bielej knihy Výboru regiónov“ (CdR 273/2011 fin).

2 CdR 89/2009 fin.

3 Vyhlásenie pri príležitosti 50. výročia podpísania Rímskych zmlúv, 25. marec 2007.

4 Článok 5 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006.

5 <http://conventions.coe.int/Treaty/fr/Treaties/Html/122.htm>

1. schvaľuje návrh Charty viacúrovňového riadenia v Európe;
2. odporúča všetkým miestnym a regionálnym orgánom v Európskej únii, ako aj predstaviteľom ďalších úrovní riadenia (národnej, európskej, medzinárodnej), aby dodržiavali zásady tejto charty hneď po začatí kampane za jej podpísanie;
3. vyzýva členské štáty a ich vnútroštátne verejné orgány, aby sa ňou inšpirovali a zaviedli do praxe odporúčané zásady a mechanizmy s cieľom vo väčšej miere zohľadniť legitimitu a zodpovednosť miestnych a regionálnych orgánov;
4. žiada inštitúcie Európskej únie, aby systematicky uplatňovali zásady charty pri vypracovaní, realizácii a hodnotení európskych stratégií a politík, a opätovne odporúča Európskej komisii, aby uskutočnila potrebné kroky s cieľom zabezpečiť viac transparentnosti a participatívnejšie postupy v súlade s kľúčovými hodnotami a zásadami tejto novej charty⁶;
5. vyzýva združenia územných samospráv, ako aj ich siete, a všetky politické osobnosti, ktoré chcú tento proces podporiť, aby oficiálne vyjadrili svoju podporu;
6. vyzýva všetky zúčastnené strany, aby sa snažili zabezpečiť, že zavedením navrhovaných zásad a mechanizmov nedôjde k zaťaženiu rozhodovacích procesov, ani k administratívnej a finančnej záťaži príslušných miestnych a regionálnych orgánov;
7. zaväzuje sa podieľať sa na zhromažďovaní osvedčených postupov v rozhodovacích procesoch v Európe, podporovať vytváranie sietí medzi signatárskymi miestnymi samosprávami, ako aj iniciovať a aktívne propagovať konkrétne projekty spolupráce v oblasti viacúrovňového riadenia;
8. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil členským štátom, predsedovi Európskej komisii, predsedovi Európskeho parlamentu a predsedovi Európskej rady, ako i predsedovi Kongresu miestnych a regionálnych samospráv Rady Európy.

V Bruseli 3. apríla 2014

Predseda
Výboru regiónov

Ramón VALCÁRCEL SISO

Príloha: Charta viacúrovňového riadenia v Európe

---

⁶ Stanovisko Výboru regiónov na tému „Budovanie európskej kultúry viacúrovňového riadenia“ CdR 273/2012 fin.

Charta viacúrovňového riadenia v Európe

PREAMBULA

Vzhľadom na to, že mnohé právomoci a zodpovednosti sú rozdelené medzi rôzne úrovne riadenia Európskej únie, uznávame potrebu **SPOLOČNE POSTUPOVAŤ V PARTNERSTVE** s cieľom dosiahnuť väčšiu mieru hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti v Európe. Žiadna úroveň riadenia nemôže riešiť problémy, ktorým čelíme, samostatne. Problémy občanov môžeme riešiť na miestnej úrovni vďaka lepšej **SPOLUPRÁCI** a **SPOLOČNÝM PROJEKTOM** umožňujúcim reagovať na budúce spoločné výzvy.

Zasadujeme sa za viacúrovňové riadenie v Európe, ktoré bude „**spočívať v koordinovanej činnosti Európskej únie, členských štátov a miestnych a regionálnych samospráv, ktorá sa zakladá na zásadách subsidiarity a proporcionality a na partnerstve, a bude sa prejavovať funkčnou a inštitucionalizovanou spoluprácou s cieľom navrhovať a uskutočňovať politiku Európskej únie**“. V rámci tohto úsilia v plnej miere rešpektujeme rovnocennú legitímnosť a zodpovednosť každej úrovne a zásadu lojálnej spolupráce.

Uvedomujeme si svoju **VZÁJOMNÚ ZÁVISLOSŤ** a v snahe o čoraz väčšiu **EFEKTÍVNOSŤ** sme presvedčení, že existuje mnoho príležitostí na ďalšie posilňovanie inovatívnej a účinnej politickej a administratívnej spolupráce medzi našimi orgánmi, ktorá bude vychádzať z príslušných právomocí a zodpovedností. Cieľom tejto charty, ktorú vypracoval Výbor regiónov Európskej únie, je **spájať regióny a mestá v Európe** a zároveň podporovať **MNOHOSTRANNÉ PARTNERSTVO VIACERÝCH AKTÉROV** so spoločenskými aktérmi, akými sú sociálni partneri, univerzity, MVO a zástupcovia zoskupení občianskej spoločnosti.

V súlade so zásadou **SUBSIDIARITY**, podľa ktorej sú rozhodnutia prijímané na najúčinnnejšej úrovni a čo najbližšie k občanom, považujeme za veľmi dôležité spoločne hľadať politické riešenia, ktoré zohľadňujú potreby občanov.

Veríme, že práve presadzovaním základných **HODNÔT, ZÁSAD** a **POSTUPOV**, na ktorých sa zakladá viacúrovňové riadenie, sa nadviažu nové formy **DIALÓGU** a partnerstva medzi verejnými orgánmi v Európskej únii aj mimo nej. Viacúrovňové riadenie posilňuje otvorenosť, účasť, **KOORDINÁCIU** a **SPOLOČNÝ ZÁVÄZOK** hľadať ciele riešenia. Umožňuje nám využívať rôznorodosť Európy ako hybnú silu pre komplexné zhodnotenie silných stránok našich územných celkov na miestnej úrovni. Na základe komplexného využívania možností digitálnych riešení sa usilujeme zlepšovať **TRANSPARENTNOSŤ** a poskytovať kvalitné verejné služby, ktoré sú ľahko dostupné pre občanov, ktorých zastupujeme.

VIACÚROVNŔOVÉ RIADENIE nám pomáha navzájom sa od seba učiť, experimentovať s novátorskými riešeniami v jednotlivých oblastiach politiky, **VYMIENÄŤ SI OSVEDČENÉ POSTUPY** a ďalej rozvíjať **PARTICIPATÍVNU DEMOKRACIU**, čím približujeme Európu občanom. Veríme, že prijatie koncepcie viacúrovňového riadenia prispieva k hlbšej integrácii EÚ prostredníctvom ďalšieho posilňovania väzieb medzi našimi územnými celkami, a pomáha prekonávať administratívne prekážky pri uplatňovaní predpisov a vykonávaní politických opatrení, ako aj geografické hranice, ktoré nás rozdeľujú.

HLAVA 1: ZÁKLADNÉ ZÁSADY

Zaväzujeme sa dodržiavať základné postupy, na základe ktorých sa realizuje viacúrovňové riadenie v Európe, a to:

- 1.1. rozvíjaním **TRANSPARENTNÉHO, OTVORENÉHO a INKLUZÍVNEHO** procesu tvorby politiky;
- 1.2. podporovaním **ÚČASTI a PARTNERSTVA** príslušných verejných a súkromných zainteresovaných strán v celom procese tvorby politiky, a to aj vhodnými digitálnymi nástrojmi, a zároveň rešpektovaním práv všetkých inštitucionálnych partnerov;
- 1.3. podporovaním **ÚČINNOSTI A SÚDRŽNOSTI POLITÍK** a presadzovaním **SÚČINNOSTI ROZPOČTOV** medzi všetkými úrovňami riadenia;
- 1.4. rešpektovaním **SUBSIDIARITY a PROPORCIONALITY** pri tvorbe politiky;
- 1.5. zabezpečením maximálnej **OCHRANY ZÁKLADNÝCH PRÁV** na všetkých úrovniach riadenia.

HLAVA 2: UPLATŇOVANIE A REALIZÁCIA

Zaväzujeme sa uplatňovať viacúrovňové riadenie pri každodennej tvorbe a realizácii politiky, a to aj prostredníctvom novátorských a digitálnych riešení. Na tento účel by sme mali:

- 2.1. **PODPOROVAŤ ÚČASŤ OBČANOV** v politickom cykle;
- 2.2. úzko **SPOLUPRACOVAŤ** s ďalšími orgánmi verejnej správy prostredníctvom rozvoja myšlienkových modelov presahujúcich administratívne hranice, postupy a prekážky;
- 2.3. **PRESADZOVAŤ PROEURÓPSKE ZMÝŠĽANIE** v našich politických orgánoch a administratívach;
- 2.4. **POSILŇOVAŤ BUDOVANIE INŠTITUCIONÁLNYCH KAPACÍT** a investovať do získavania skúseností z realizácie politických opatrení na všetkých úrovniach riadenia;

- 2.5. **VYTVÁRÁŤ SIETE** medzi našimi politickými a administratívnymi orgánmi od miestnej až po celoeurópsku úroveň a v opačnom smere a zároveň posilňovať nadnárodnú spoluprácu.
-